

Czy istnieje życie poza Ziemią?

foto źródło
<http://apod.nasa.gov/apod/astropix.html>

Wojtek Pych
Centrum Astronomiczne im. M. Kopernika PAN

2012.10.08

CAMK Warszawa

Definicja życia

Zespół tzw. procesów życiowych - swoistych, wysoko zorganizowanych funkcjonalnie (w cykle i sieci), przemian fizycznych i reakcji chemicznych, zachodzących w swoistych, wysoko zorganizowanych morfologicznie (o hierarchicznej strukturze), otwartych termodynamicznie i względnie odosobnionych (wyodrębnionych z otoczenia) układach fizycznych (zawierających zawsze, w znanych obecnie nauce przypadkach, kwasy nukleinowe i białka), tzw. organizmach (osobnikach), składających się z jednej lub wielu komórek (tworzących funkcjonalną całość), oraz swoistych zjawisk biologicznych, zachodzących z tych organizmów udziałem, istniejący na Ziemi, a być może też na innych planetach.

Definicja życia

redukcjonistyczna

System albo zbiór elementów zdolnych do ewolucji w sensie biologicznym.

Dynamiczne, samoorganizujące się struktury, zdolne do samopowielania się i ewolucji.

Definicja życia

cybernetyczna

System sprzężeń zwrotnych ujemnych podporządkowanych nadrzędnemu sprzężeniu zwrotnemu dodatniemu.

Definicja życia

termodynamiczna

Złożona struktura dyssypatywna, mająca zdolność miejscowego odwracania wzrostu entropii.

Definicja życia

Życie jest formą istnienia białka. (Engels)

Rozwój życia na Ziemi

Wydarzenie	Czas [lata]
prokarionty	3.5 miliarda
eukarionty	2 miliardy
organizmy wielokomórkowe	1 miliard
nieskomplikowane zwierzęta (stawonogi)	600 milionów
dywersyfikacja organizmów (rośliny lądowe, ryby, gady...)	500 – 65 milionów
człękokształtne	2.5 miliona
człowiek współczesny	200 tysięcy

Twierdzenie, że Ziemia to jedyny zaludniony świat w nieskończonej przestrzeni jest równie absurdalne jak przekonanie, iż na całym polu prosa wyrośnie tylko jedno ziarenko.

Metrodor z Chios, filozof grecki, IV wiek p.n.e.

Kosmologia geocentryczna

Arystoteles ze Stagiry IV wiek p.n.e.

Wielość światów zamieszkałych

Bernard Le Bovier de Fontenelle (1657-1757)

Koncepcja klasyczna do początku XIX wieku.

Mieszkańcy Merkurego nie są ludźmi. "Znajdują się oni dwa razy bliżej Słońca niż my. Z nadmiernej żywości muszą być zupełnie szaleni...Właśnie na Merkurym znajduje się dom wariatów dla całego Wszechświata."

Christiaan Huygens (1629-1695)

Konieczność istnienia ciekłej „wody” do podtrzymania życia.

Immanuel Kant (1724-1804)

Hipoteza kosmologiczna.

Struktura Wszechświata – pochodna praw rządzących materią.

Przewidział istnienie galaktyk.

„gwiazdy, będąc licznymi słońcami, są środkami podobnych systemów, w których wszystko może być równie wspaniale urządzone, (...) jak w naszym”

Księżyc

fot. źródło : optyczne.pl

2012.10.08

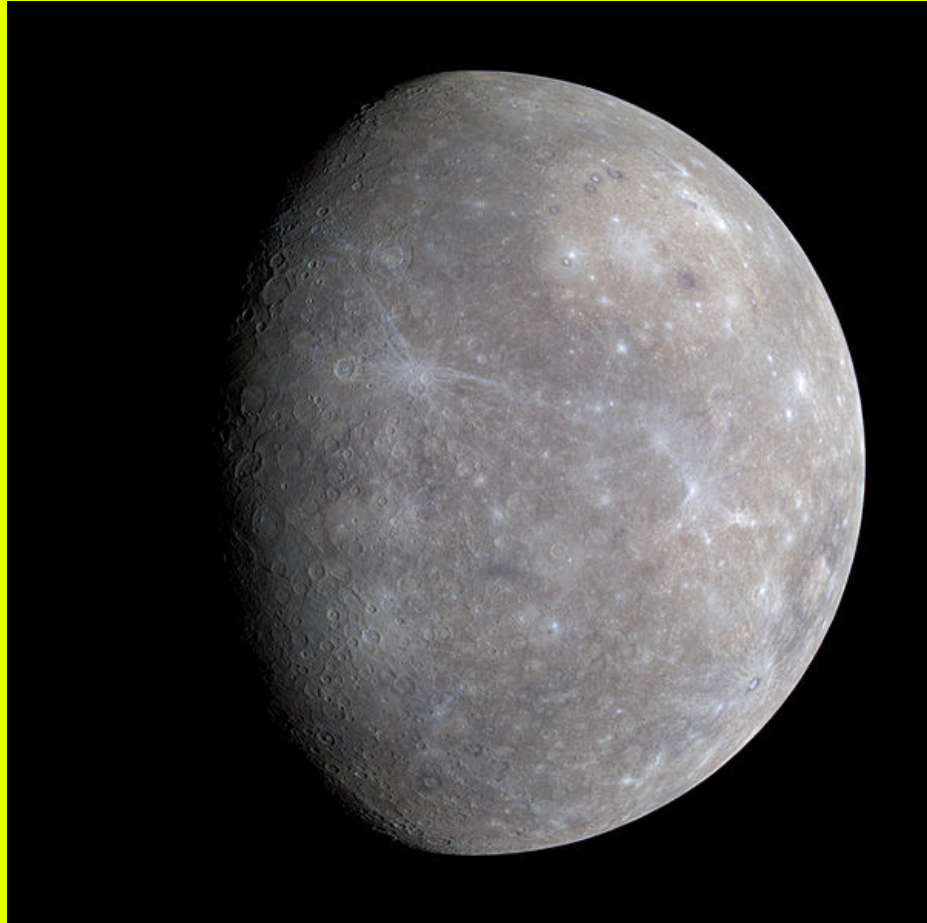
Życie na Księżycu

Le voyage dans la Lune, Georges Méliès, 1902

fot. źródło: utube

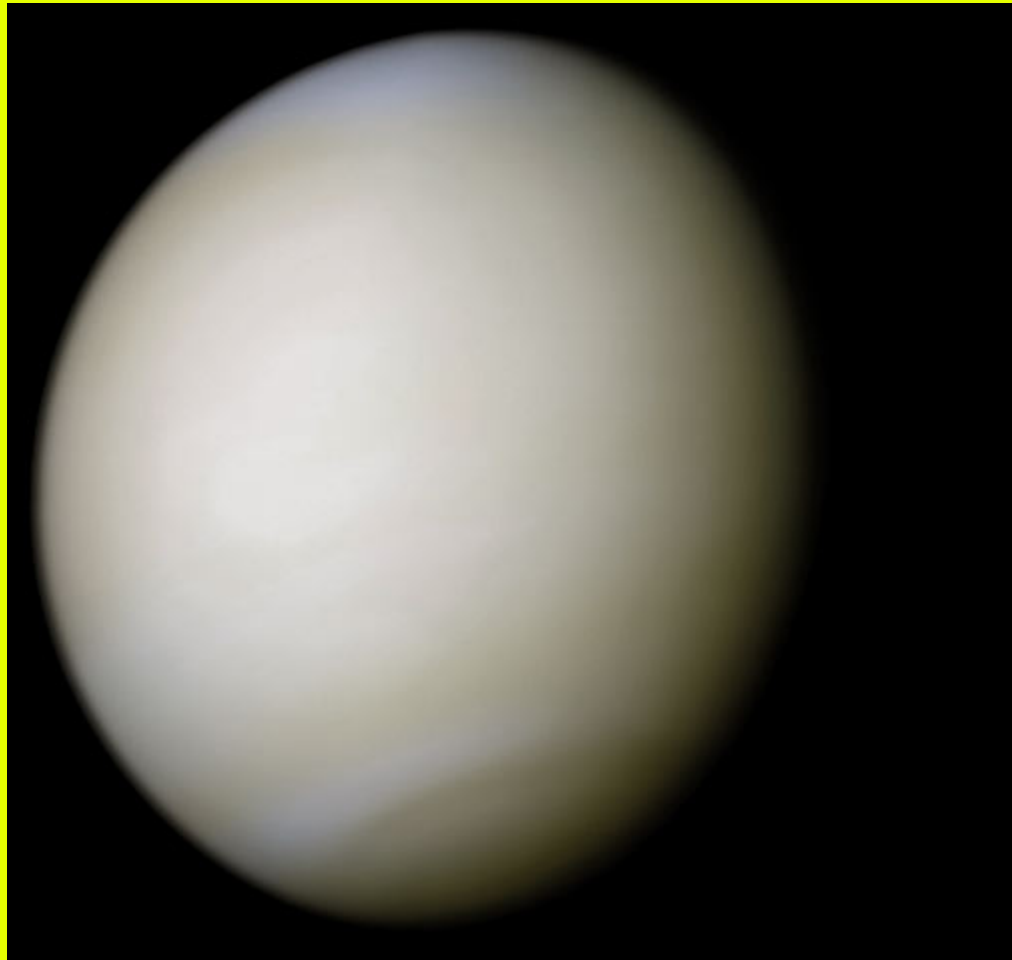
Merkury

2012.10.08

CAMK Warszawa

Wenus

Venus

ВЕНЕРА-9 22.10.1975 ОБРАБОТКА ИППИ АН СССР 28.2.1976

ВЕНЕРА-10 25.10.1975 ОБРАБОТКА ИППИ АН СССР 28.2.1976

Wenus

2012.10.08

CAMK Warszawa

Ziemia

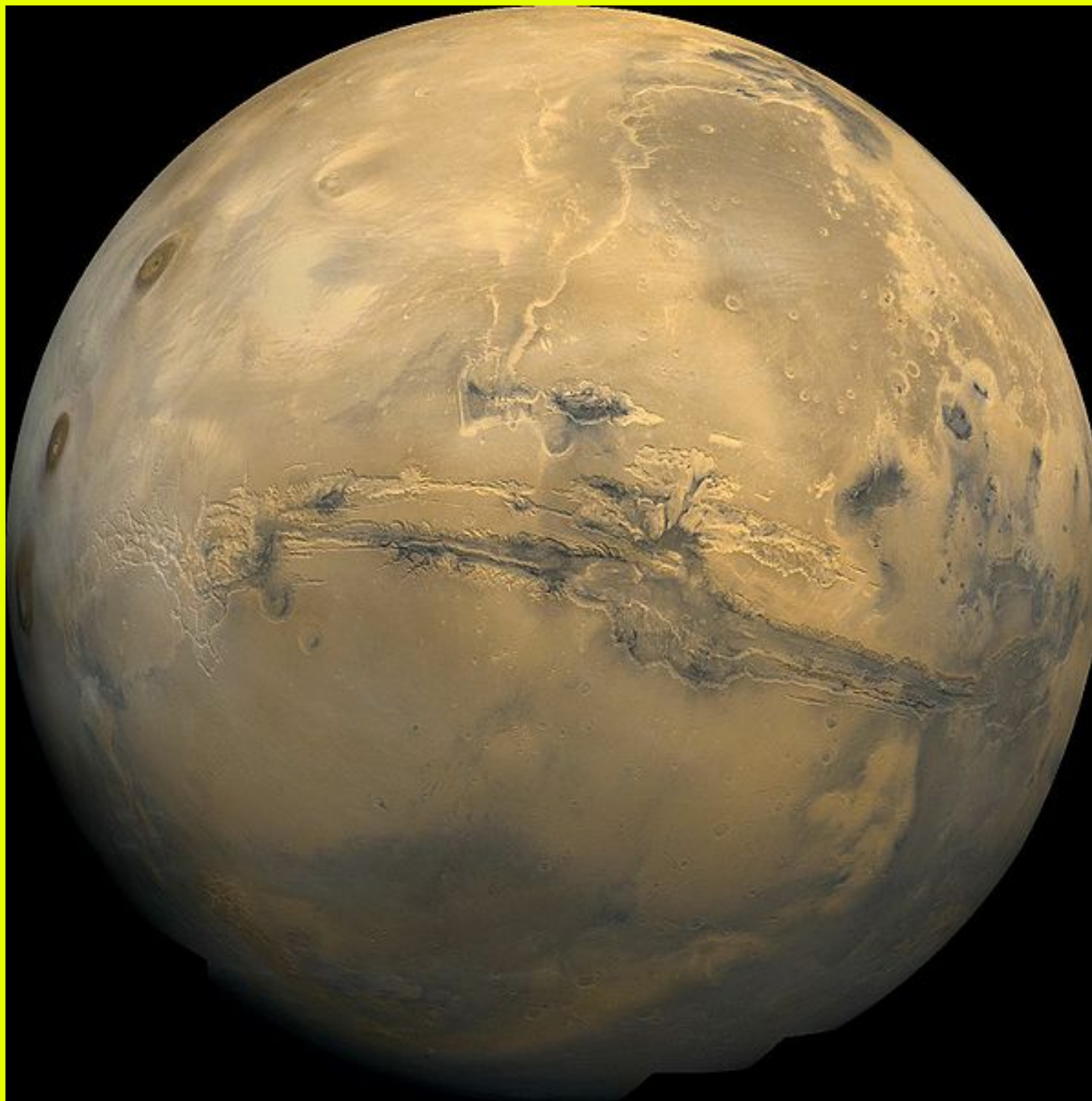

2012.10.08

CAMK Warszawa

Mars

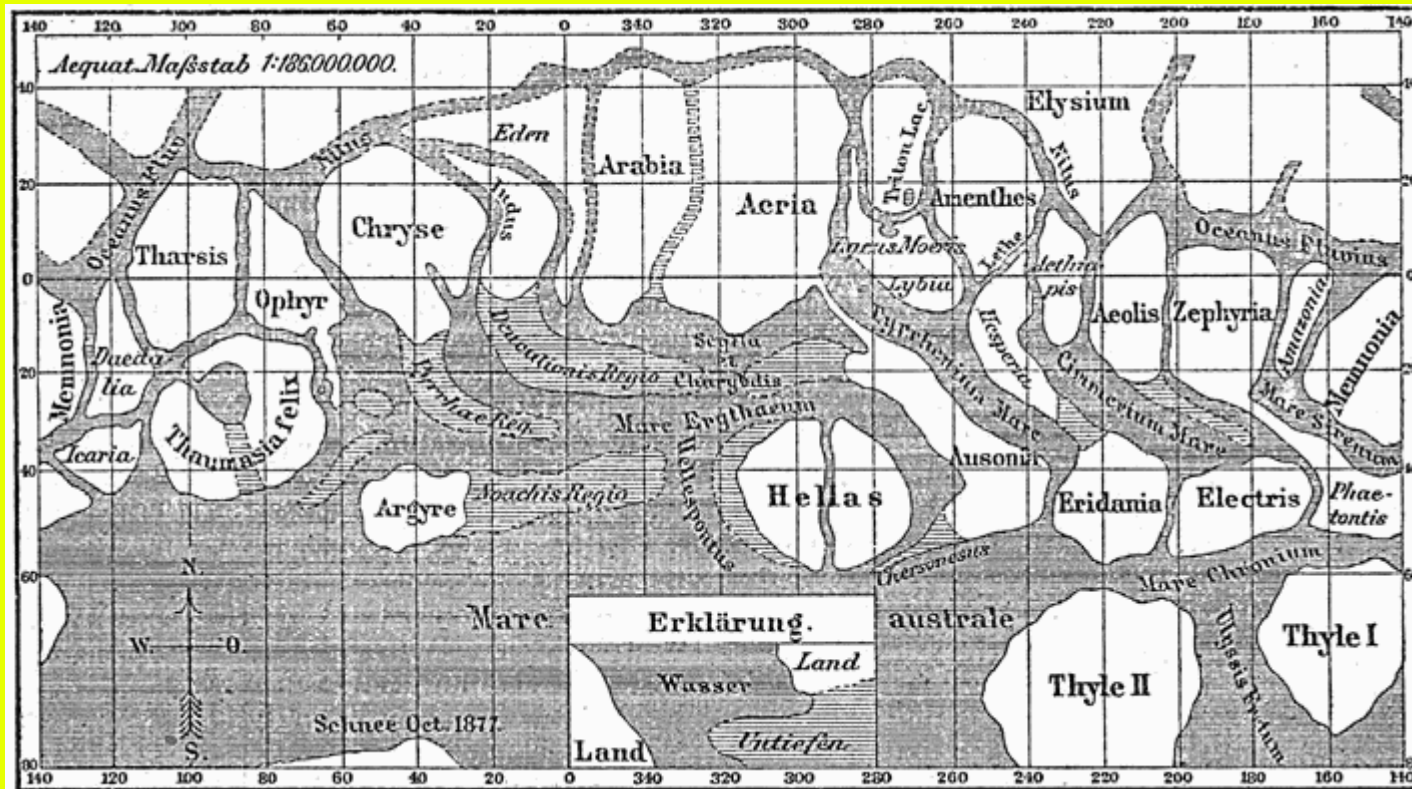

fot. źródło : Wikipedia

2012.10.08

CAMK Warszawa

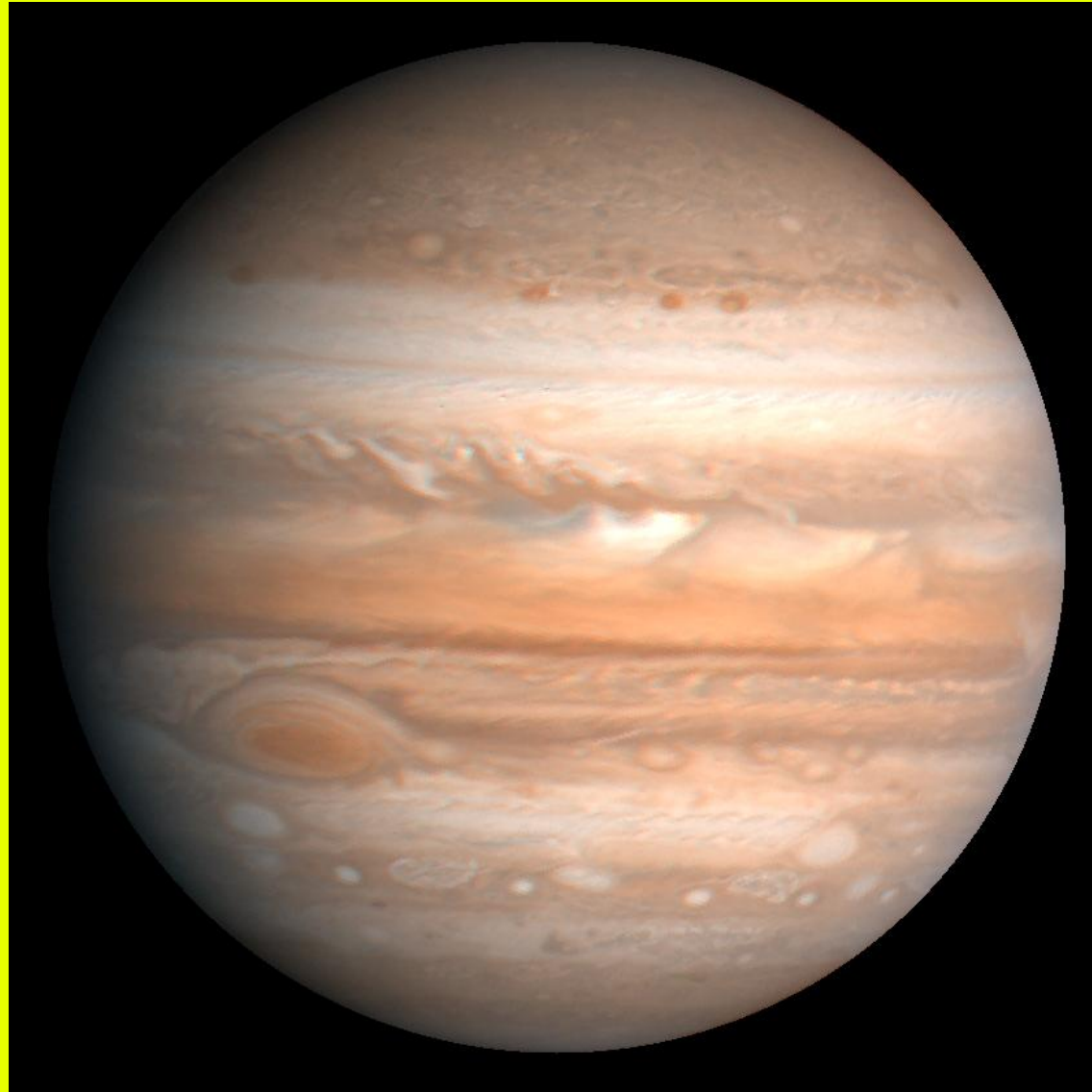
Życie na Marsie

Giovanni Schiaparelli
1877

foto. źródło : Wikipedia

Jowisz

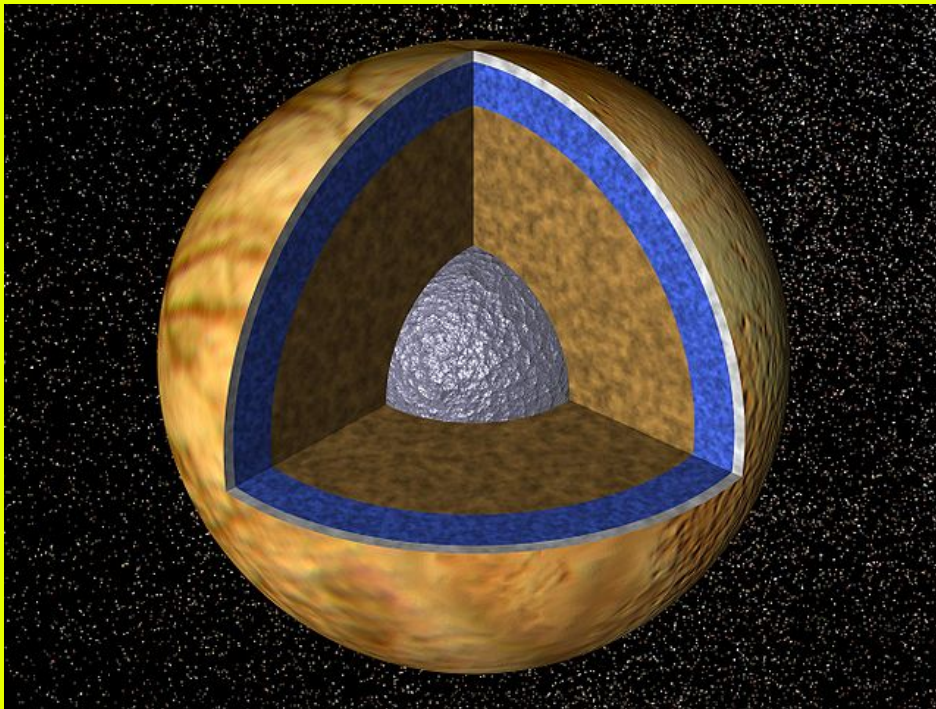

2012.10.08

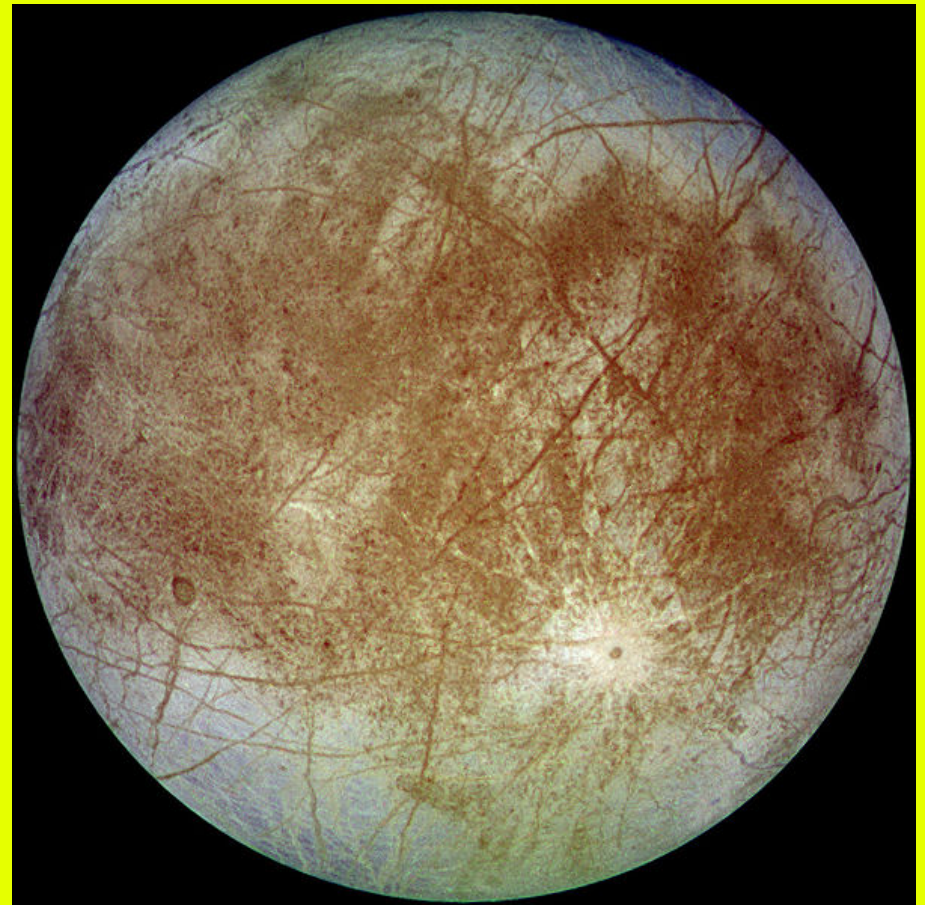
CAMK Warszawa

Europa

księżyc Jowisza – ciekła woda pod warstwą lodu

fot. źródło : Wikipedia

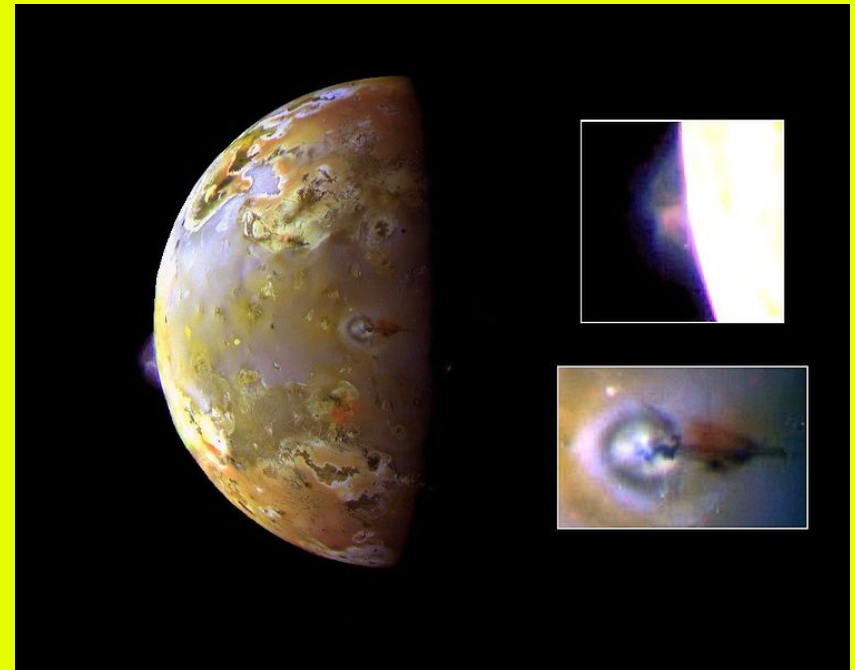
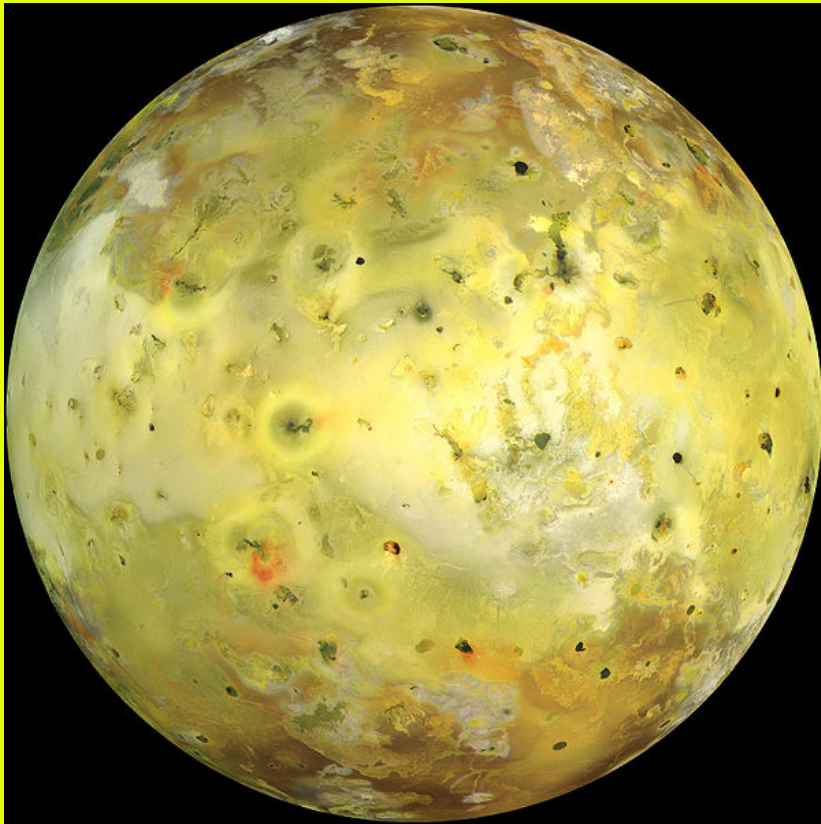

2012.10.08

CAMK Warszawa

Io

księżyc Jowisza – wysoka aktywność wulkaniczna

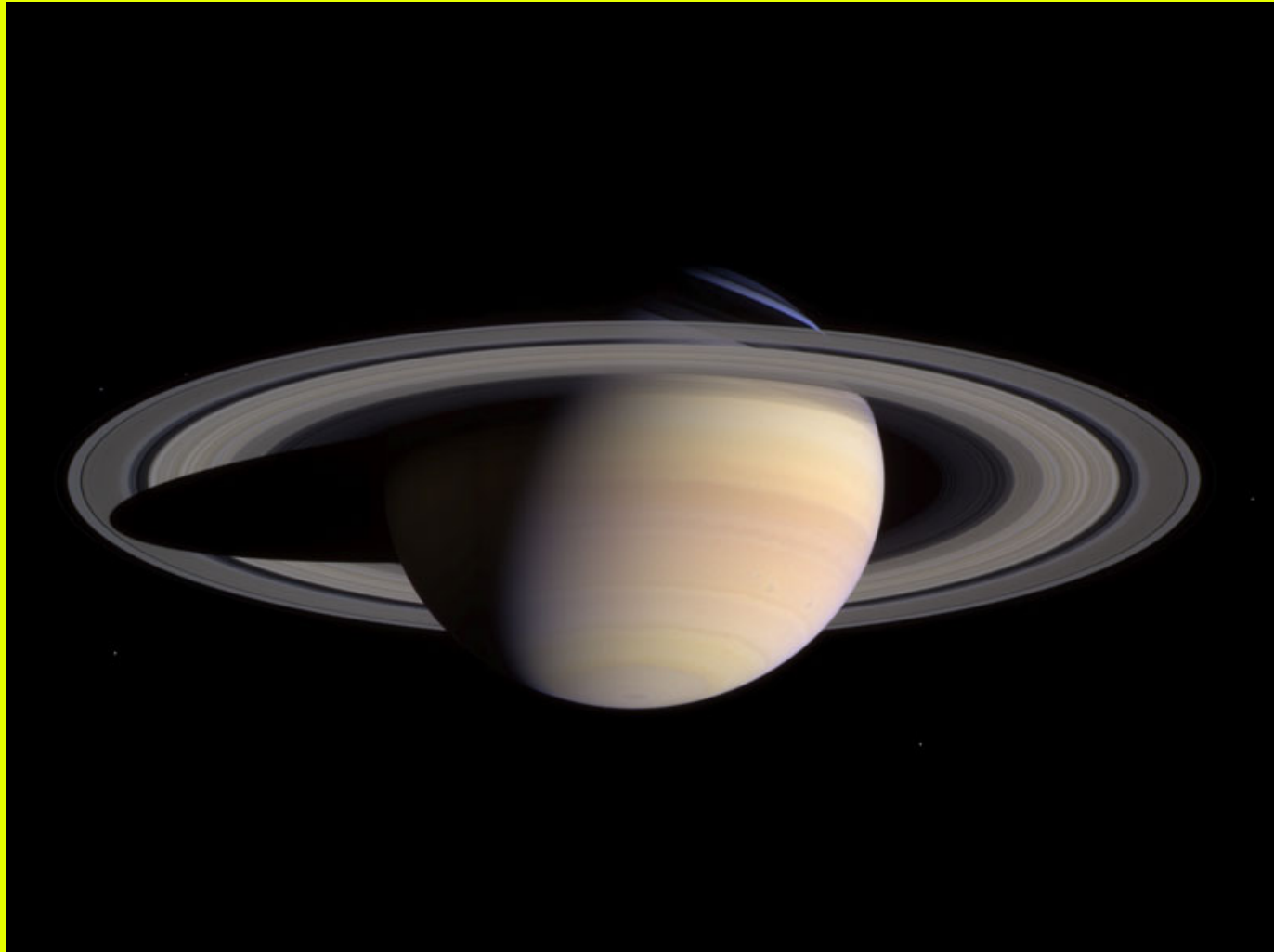

fot. źródło : Wikipedia

2012.10.08

CAMK Warszawa

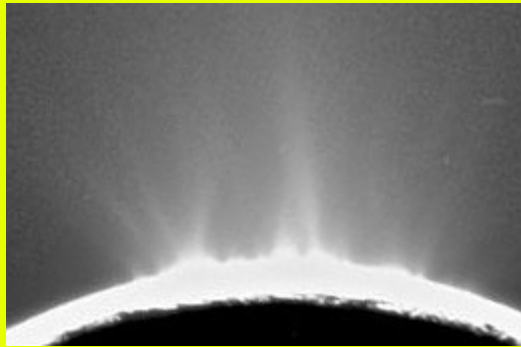
Saturn

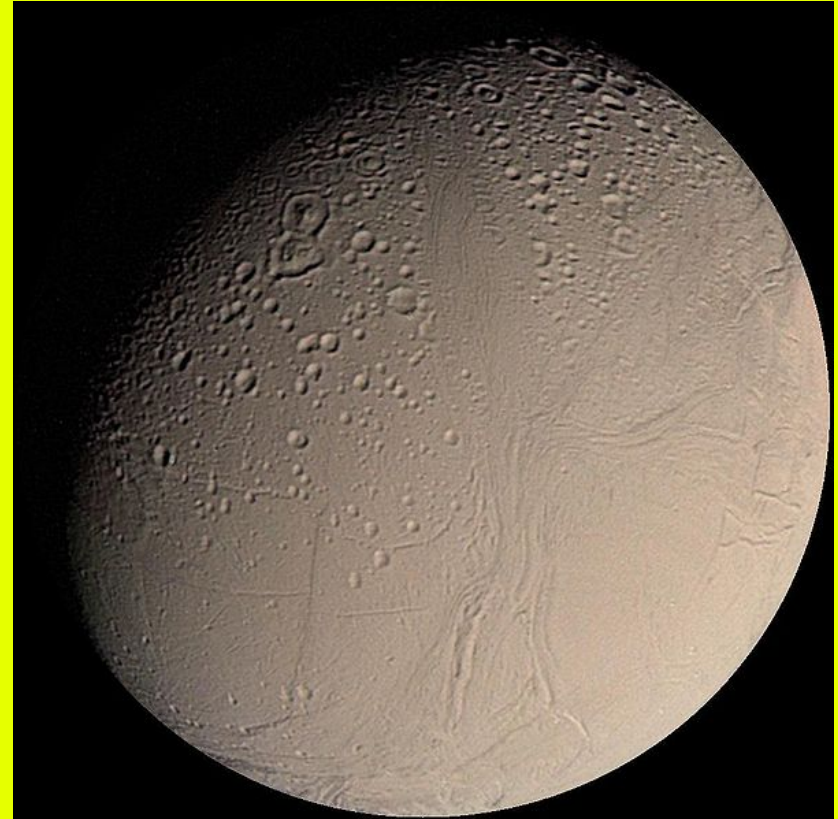
2012.10.08

CAMK Warszawa

Enceladus

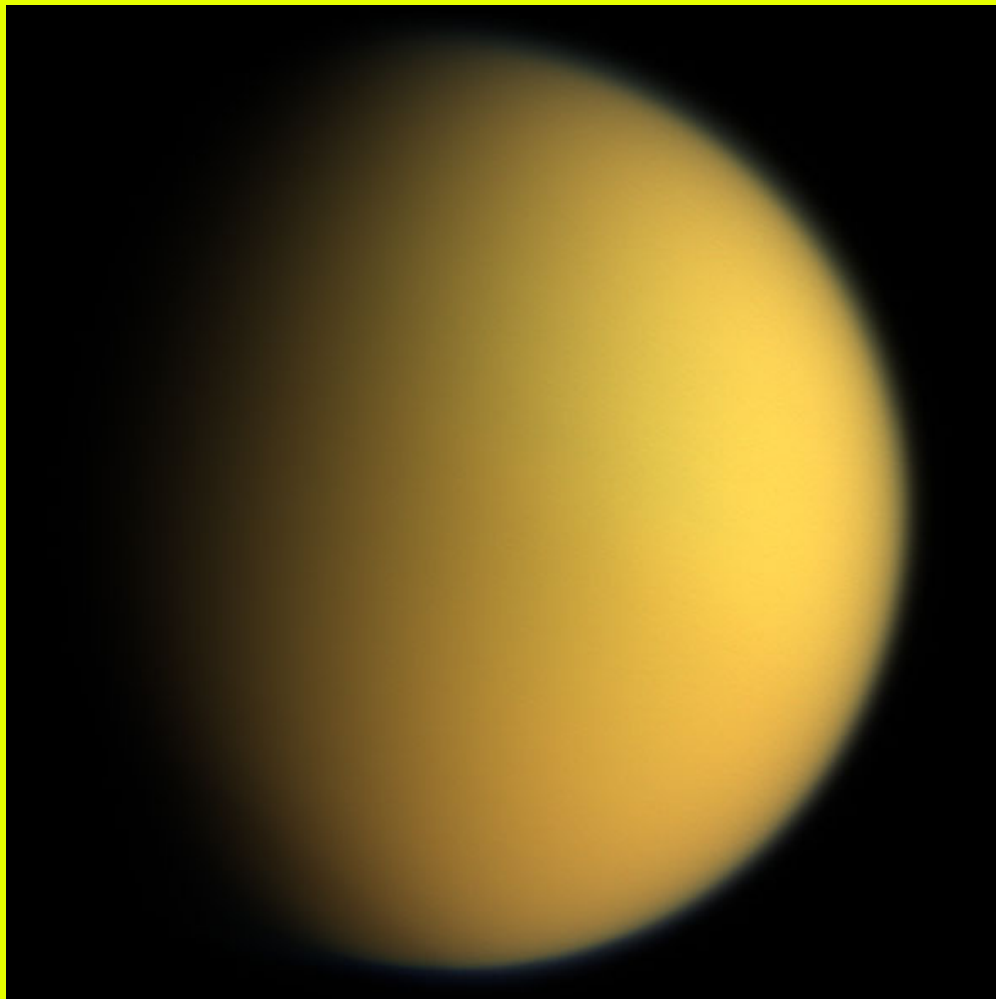

fot. źródło : Wikipedia

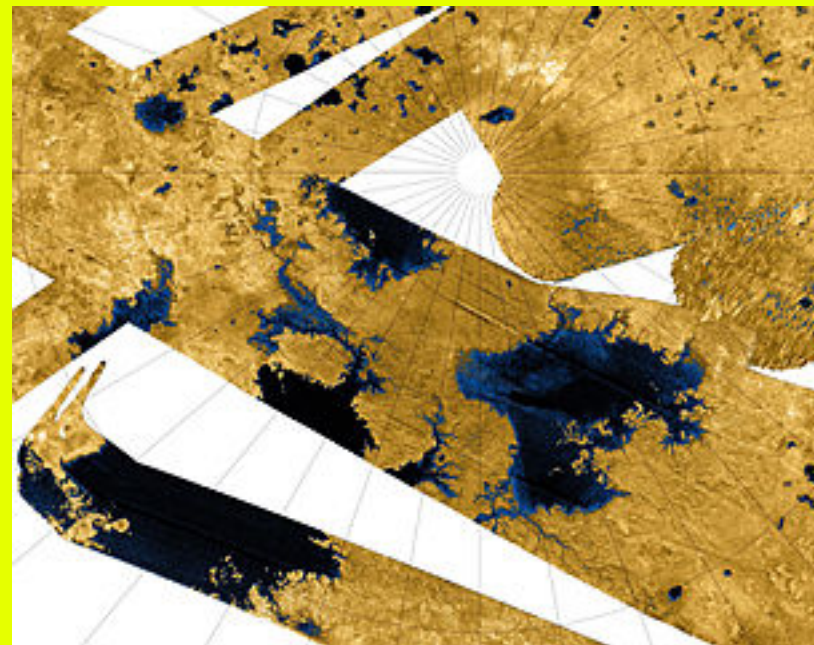

księżyc Saturna – gejzery zawierające wodę

Tytan

fot. źródło : Wikipedia

księżyc Saturna – jeziora
ciekłego metanu

2012.10.08

CAMK Warszawa

Tytan

2012.10.08

CAMK Warszawa

Rea

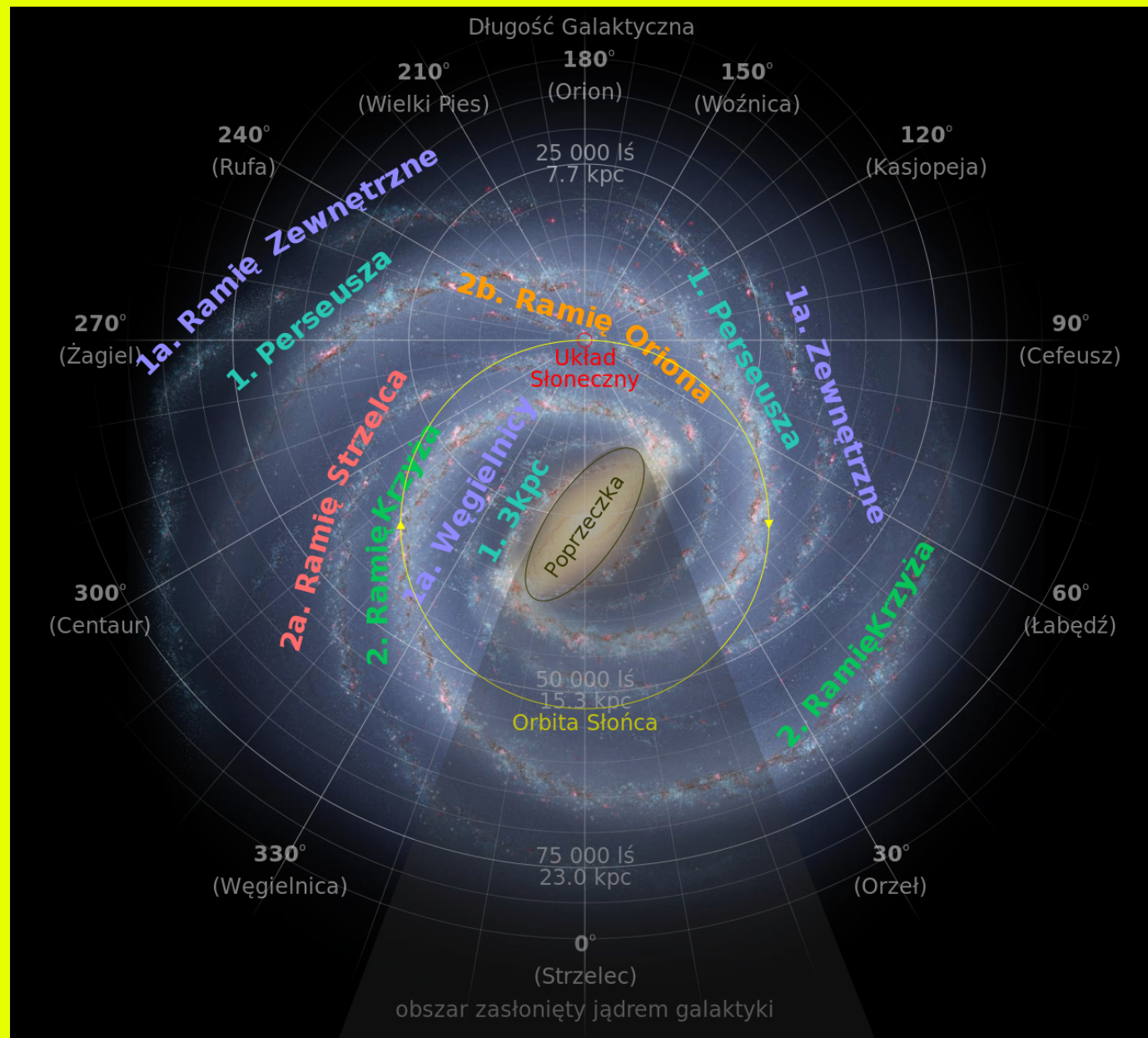
księżyc Saturna –
tlen i dwutlenek
węglu w atmosferze

Galaktyka Droga Mleczna

400 miliardów
gwiazd.

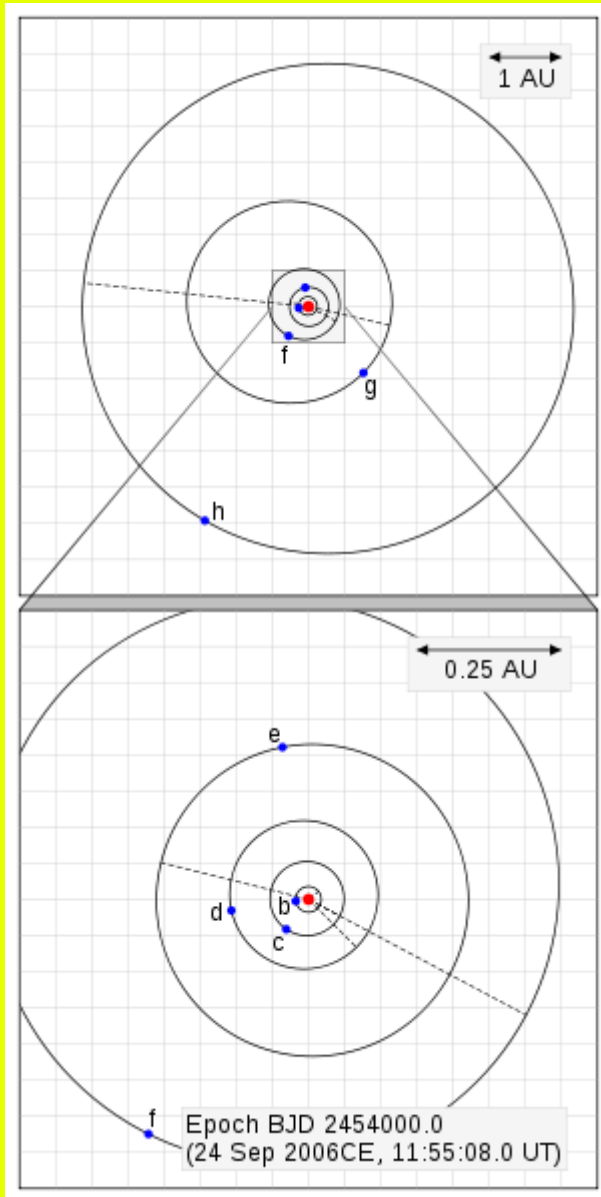
fot. źródło : Wikipedia

2012.10.08

CAMK Warszawa

HD10180

Większość gwiazd ma swoje układy planetarne

2012.10.08

CAMK Warszawa

fot. źródło : Wikipedia

Obłoki molekularne

wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne

fot. źródło : Wikipedia

2012.10.08

CAMK Warszawa

Wszechświat

400 miliardów galaktyk

fot. źródło : <http://www.funonthenet.in/articles/scale-of-the-universe.html>